

**Homília pri príležitosti 30. výročia vzniku
Domu Charitas sv. Jána Bosca – zariadenia pre seniorov na Spišskej Kapitule, 23.5. 2026**

Drahí spolubratia v biskupskej, kňazskej a diakonskej službe, ctihodné sestry, milí bohoslovci, vážení pán riaditeľ Spišskej diecéznej charity, pán riaditeľ Domu Charitas sv. Jána Boska, ctihodní hostia, milí obyvatelia Domova sociálnych služieb, zamestnanci, dobrodinci, bratia a sestry v Kristovi,

dnešná slávnosť má pre mňa veľmi osobný rozmer. Keď si pripomíname 30. výročie vzniku tohto domova na Spišskej Kapitule, vraciam sa vo svojich spomienkach o tri desaťročia späť. V tom čase som bol seminaristom, mladým človekom pripravujúcim sa na kňazstvo práve tu, na Spišskej Kapitule. Pamätám si obdobie, keď tieto budovy prechádzali rekonštrukciou, na ktorej som sa zúčastňoval ako bohoslovec cez letné brigády. Pamätám si atmosféru tých rokov — obdobie po páde totality, obdobie nádeje, obnovy a zároveň hľadania novej tváre služby Cirkvi človeku.

Spišská Kapitula bola miestom, ktoré počas totality mnoho vytrpelo. Bola svedkom obmedzovania náboženskej slobody, umlčivania hlasov viery, kontroly a strachu. V priestoroch kňazského seminára bola policajná škola. A predsa zostala miestom, kde sa uchovávala túžba po pravde, po slobode ducha, po ochrane ľudskej dôstojnosti. Bola domovom ľudí, ktorí verili, že človek nie je iba súčasťou systému, ale Božím obrazom, osobou s nekonečnou hodnotou.

Keď sa po roku 1989 začali obnovovať tieto budovy, nešlo iba o obnovu múrov. Išlo o obnovu poslania. Z miest, ktoré niesli stopy utrpenia a zápasu za slobodu, sa začalo rodiť miesto služby človeku — najmä slabému, chorému, starému, osamelému. A práve to je jedna z najkrajších odpovedí Ježišovho evanjelia na dejiny: utrpenie sa môže premeniť na službu, bolesť na súcitiť a skúsenosť neslobody na priestor prijatia a lásky.

Neskôr som tu žil a pôsobil ako kňaz a pedagóg v seminári. A dnes tu bývam ako diecézny biskup. Vnímam v tom zvláštnu Božiu pedagogiku. Človek si až po rokoch uvedomí, ako Boh vedie dejiny i naše osobné cesty. Miesta, ktorými prechádzame, sa stávajú súčasťou nášho príbehu viery. A práve dnešné Evanjelium podľa Jána nám pomáha pochopiť hlbší význam tejto cesty.

Počuli sme samotný záver Jánovho evanjelia. Je to zvláštny text. Nie je triumfálny. Nie je dramatický. Je veľmi pokojný, hlboký a osobný. Apoštol Peter sa obracia na Ježiša a pýta sa ohľadom učeníka, ktorého Ježiš miloval: „Pane, a čo bude s týmto?“ A Ježiš mu odpovedá: „Čo ťa do toho? Ty poď za mnou!“ Tieto slová sú nesmierne dôležité. Peter sa prirodzene porovnáva. Chce vedieť, aký bude osud druhého. Ale Ježiš ho vracia k podstate: Peter, tvoje povolanie nie je sledovať cestu iných. Tvoje povolanie je nasledovať mňa. Toto je odkaz aj pre toto miesto. Dom Charitas sv. Jána Boska vznikol preto, lebo niekto počul Kristovo: „Ty poď za mnou.“ Niekto sa nerozhodol iba hovoriť o viere, ale uskutočniť ju v konkrétnej službe človeku. Niekto pochopil, že Cirkev je pravdivá vtedy, keď sa skláňa k slabému. V Evanjeliu podľa Jána je veľmi silná jedna myšlienka: láska k Bohu sa overuje v láske k človeku. Nestačí hovoriť o Bohu. Nestačí obdivovať Krista. Je potrebné dotknúť sa jeho rán v ranách ľudí.

A kde inde sa to deje intenzívnejšie ako práve v službe tým najzraniteľnejším? Tu človek stretáva: krehkosť staroby, samotu, chorobu, odkázanosť, niekedy aj tiché slzy a otázky, ktoré nemožno jednoducho zodpovedať. Práve tu sa môže najviac zjaviť Božia blízkosť. Spoločnosť sa hodnotí podľa toho, ako sa správa k slabým. A Cirkev takisto. Nie podľa budov, štruktúr či úspechov, ale podľa toho, či vie byť domovom pre človeka, ktorý potrebuje prijatie. Dnešné evanjelium končí zvláštnymi slovami: „Ježiš urobil ešte veľa iného. Keby sa to všetko malo dopodrobna opísať, myslím, ani na celom svete by nebolo dosť miesta na knihy, ktoré by bolo treba napísať.“ To je nádherný záver. Evanjelium akoby zostáva otvorené. Ján tým naznačuje, že Kristovo dielo pokračuje ďalej — v živote Cirkvi, vo svätosti obyčajných ľudí, v skutkoch lásky a služby. Tento domov je jednou z „ďalších kapitol“ Evanjelia, ktoré sa stále píše. Nepíše sa atramentom, ale: trpezlivosťou personálu, modlitbou jej obyvateľov, návštevou príbuzných, podanou rukou, úsmevom, opaterou v noci, tichým utrpením prijatým s dôverou v Boha. Koľko neviditeľného dobra sa za tých 30 rokov odohralo v izbách, na chodbách, v kaplnke, pri lôžkach chorých... To všetko pozná Boh. Možno si to svet nevšimne. Možno sa o tom nepíše v novinách. Ale v Božích očiach je to nesmierne vzácne.

A ešte jedna myšlienka z dnešného Evanjelia. Ján o sebe píše: „To je učeník, ktorý vydáva svedectvo o týchto veciach.“ Kresťanstvo totiž nie je iba odovzdávanie informácií. Je to svedectvo. Aj tento domov je svedectvom: že človek má dôstojnosť v každom veku, že život má hodnotu aj v slabosti, že nikto nesmie zostať sám, že láska je silnejšia než sebeckosť, že Cirkev má byť domovom. Možno práve dnes, keď svet tak veľmi zdôrazňuje výkon, silu, efektivitu a úspech, sú miesta ako toto prorockým znamením. Pripomínajú nám, že hodnota človeka nespočíva v tom, čo dokáže, ale v tom, že je milovaný Bohom.

Drahí bratia a sestry, ďakujem všetkým, ktorí počas 30 rokov budovali toto dielo: mojím ctihodným predchodcom otcovi biskupovi Františkovi Tondrovi, Štefanovi Sečkovi, ktorí sú pochovaní na cintoríne v blízkosti Domu Caritas. Ďakujem Spišskej diecéznej charite, zamestnancom, dobrodincom, rodinám, všetkým, ktorí tu slúžili a slúžia. Osobitne ďakujem rehoľným sestrám z Kongregácie Milosrdných sestier svätého kríža. Ďakujem aj vám, milí obyvatelia tohto domu. Aj vy dávate Cirkvi veľmi dôležité svedectvo. Svedectvo trpezlivosti, dôvery a viery nesenej v každodennosti.

Prosme dnes Pána, aby nielen v tomto dome ale v našej spoločnosti sa rozvíjali vzťahy úcty k človeku, služby, evanjelia nielen číta, ale žije. Nech každý, kto vstúpi na Spišskú Kapitolu, môže aspoň trochu pocítiť to, čo povedal Ježiš svojim učeníkom: „Pod' za mnou.“ Amen.